

kateremu manjka včasih višje umetniške oblike. S krepko besedo in nepobitno logiko je ocenil posamezne romane, ki so jih izdali Feliks Dahn, Jurij Ebers, Viljemina pl. Hillern, Rihard Voss, Rudolf Gottschall. Jasno je osvetlil razne tendenciozne romane in Bodenstedtovo zbirko „Mirza-Schaffy“. Zares izborna pesniška dela pa je znal ljubeznivo priporočiti in občinstvo opozoriti nanje. Znameniti nemški katoliški pesniki Fr. W. Weber, L. Brill, A. Jüngst, Fr. A. Muth, F. W. Helle, E. Ringseis, W. R. Reuter, I. Pohl, M. Herbert, L. van Heemstede, A. Lieber, I. Seeber, R. Kralik i. dr. pa so našli v njem bistroumnega in dobrohotnega ocenjevatelja.

Francozi o Slovanih. Prva sta zbudila v Parizu zanimanje za slovanska vprašanja Čeh Jožef Frič in profesor slavistike na pariški „Sorbonni“ Louis Leger s knjigo „Bohême historique, pittoresque et littéraire“ pred štiriintridesetimi leti. Dolgo se o tem na Francoskem ni več podrobneje govorilo, dokler ni izdal A. Denis knjige „Fin de l'indépendance bohême“ in Louis Leger knjigo „Histoire de l'Autriche-Hongrie“, v kateri se je posebno oziral na slovanske narode. Oba Francoza sta dalj časa bivala v Pragi. Ko je v francoščini izšel dr. Kramača članek „Prihodnost Avstrije“, so se začeli Francozi bolj zanimati za avstrijske Slovane. Francoski publicist André Chéradame je prepotoval Avstrijo in se natančneje poučil o naših razmerah. Pri tej priložnosti je bil tudi v Ljubljani. Izdal je na podlagi teh svojih poizvedeb spis „Evropa in avstrijsko vprašanje na pragu XX. stoletja“. Knjiga ima 355 strani in 14 zemljevidov. S Čehi posebej se bavi še spis Hipmanov „Les Tchèques au XIX. Siècle“.

Kapital in znanost. To se mora priznati ameriškim milijonarjem, da kažejo več smisla za znanost, kakor njihovi bratje po usodi v drugih delih sveta. Nič nenavadnega ni v Ameriki, da ustanovi kak milijonar vseučilišče, zvezdarno ali kak drug znanstveni zavod. Ni še dolgo, odkar je podaril Mr. John Rockefeller vseučilišču v Chicagi zopet 6 milijonov mark, vsega skupaj doslej 40 milijonov. Zdi se, da se med seboj kosajo, kdo bo dal več. Mnogo znanstvenih zavodov nosi ime svojih dobrotnikov. St. Gerard je podaril za „Gerard College“ 30 milijonov mark, Ch. Pratt za „Pratt-Institut“ 15 milijonov, John Hopkins za „Hopkins University“ 13 milijonov. Drexel je podaril „Institutu“ 13 milijonov, Stanford 11 milijonov, Cornell 6 milijonov, Vanderbilt 5 milijonov, Low za „Columbia University“ 4 milijone mark. — Treba torej samo še, da se kak slovenski milijonar v Ameriki navduši za znanost — pa imamo v Ljubljani vseučilišče!

Jurij Brandes, znani kritik in essayist, je praznoval 4. febr. svojo 60letnico. Izvrstno pozna največje slovstvo. Izmed Slovanov je najbolj naklonjen Poljakom. Rusov ne mara tako. Njegovi spisi so

sicer duhoviti, njegov slog krasen, a kot kritik ne stoji na krščanskem stališču. V Christianiji in v Stockholmu so priredili njemu na čast razne slovesnosti.

„Paternidad“, drama Sigismunda Pey-Ordeixa, znanega španskega katol. duhovnika in pisatelja, se je igrala v Barceloni. Sprejeta je bila z velikim navdušenjem. Pey-Ordeix je dosegel jako velik uspeh pri občinstvu. Med njegovimi knjigami je široko izven španskih mej znana „Crisis de la Compania de Jézus“.

Pavel Bourget o Sienkiewiczzu. Pisateljica razprave „Esseji o Henrikju Sienkiewicz-u“ dr. med. Matilda Kobynierovna je vprašala pismeno P. Bourgeta, kako mnenje ima o tem slavnem romanopiscu. P. Bourget je odpisal med drugim: „Jaz sem velik častivec Sienkiewiczev. Njegovo delo „Quo vadis?“ pa prištevam kot zgodovinski roman med mojstrska dela.“

Stolp sv. Marka v Benetkah. Vsakega prijatelja umetniških spomenikov je globoko pretresla vest, da se je porušil svetovnoznani stolp sv. Marka v Benetkah. Kdorkoli je šel v solnčno Italijo, da občuduje tam slavna dela največjih umetnikov, nobeden ni zamudil ugodne priložnosti, da ne bi šel po zlozlih poševnih hodnikih gori na ta 98 m visoki stolp, odkoder je imel prekrasen pogled na divno Venecijo z njenimi čarobnimi kanali in palačami, čez peščene lagune, čez sinjo Adrijo tja gori do belih triglavskih vrhov na eni, in čez bogato severno-italijansko planjavo na drugi strani. Lanski letnik „Dom in Sveta“ je na str. 339. prinesel njegovo podobo, kakor si ga videl od cerkve S. Maria della Salute z veličastno doževo palačo na desni, in s kraljevo palačo na levi strani. Začeli so ga zidati l. 888., dokončali so ga l. 1178. Bil je nema, a zvesta priča vsega beneškega zmagoslavja. Zdelo se je, da bo stal do konca sveta, a dne 14. julija letos, ob 10. uri dopoldne, se je nenadoma zgrudil v razvaline, ki so podrle pod seboj prekrasno Sansovinovo loggetto in precejšen del kraljeve palače z neprecenljivimi kipi in reliefi ter pokrili tretjino vsega trga sv. Marka z žalostno ruševino. Velika sreča je, da nista poškodovana cerkev in doževa palača — najdragocenejša bisera severne Italije, ki sta mu stala ob vznožju. Benečani ga hočejo postaviti iznova ravno takšnega, kakor je bil prej. Po celi Italiji zbirajo denar za zgradbo, ki je proračunjena z loggetto vred na 6 milijonov lir.

Anglež o Gabrielu d'Annunzio. Anglež Ouida je izdal pred kratkim zanimivo knjižico o italijanskih razmerah z naslovom „Critical studies“. V njej govori tudi o znanem pesniku Gabrielu d'Annunzio, kateri je pred enim mesecem prišel tudi v Trst in v Istro, povsod od Italijanov proslavljan kot pravi in pristni sin starih Rimljanov. Ouida vidi v Annunziu novega Boccaccia, ki je podoben svojemu vzoru ne le po talentu, ampak tudi po brezstidnosti. V ne-